

Mandat – Ekspertgruppen om barnehagelærerrollen

Formål

Ekspertgruppen skal bidra til å tydeliggjøre barnehagelærerrollen, og gi råd om hvordan profesjonen kan videreutvikles. Samfunnsmandatet gitt i lov og rammeplan, og endringene barnehagesektoren har gjennomgått, skal ligge til grunn for arbeidet.

Barnehagelærere er den profesjonen som utdannes spesielt for å kunne ivareta barnehagens oppgaver. Barnehagelærernes ulike roller og pedagogiske praksis er derfor avgjørende for kvaliteten i barnehagen. Tydeligere forventninger til barnehagelærerrollen vil bidra til å skape et felles grunnlag for å innfri mål og krav i ny rammeplan.

Bakgrunn

Barnehagesektoren har vært gjenstand for store endringer de siste tiårene, som også har påvirket barnehagelærernes roller i barnehagen: utbyggingen av barnehageplasser, nye drifts- og organiseringsformer, økt andel barn under tre år, økt mangfold i barnegruppen, barnehagen har blitt en del av utdanningsløpet, ny barnehagelærerutdanning i 2013, ny rammeplan med tydeligere krav til barnehagen som pedagogisk institusjon, økt kunnskap om barn og barnehagens betydning som en del av oppvekstarenaen og økt oppmerksomhet og fokus på kvalitet i barnehagen i samfunnet.

Det har inntil nylig vært lite offentlig oppmerksomhet om barnehagelærerrollen. Ekspertgruppens arbeid skal legge grunnlaget for en bred og samlende debatt om fremtidens barnehagelærerrolle.

Ekspertgruppens oppgaver

Formålet med arbeidet er todelt: a) frembringe et kunnskapsgrunnlag som beskriver de ulike rollene barnehagelærerne har i dagens barnehager, og b) foreslå hvordan barnehagelærerrollen kan utvikles i tråd med samfunnsmandatet gitt i lov og rammeplan og skjerpet pedagognorm. Hovedvekten av arbeidet bør være fremtidsrettet (pkt b).

Ekspertgruppen skal beskrive og analysere utviklingen av barnehagelærerrollen over tid, i lys av bl.a.:

- fremveksten av barnehagelærerutdanningen
- nasjonale føringer for barnehagens innhold og oppgaver
- fremveksten av andre relevante profesjoner

Ekspertgruppen skal beskrive, tydeliggjøre og analysere hvordan barnehagelærerrollen utøves i dag, både i det pedagogiske arbeidet med barna og i ledelse og veiledning av de andre ansatte i barnehagen, herunder:

- styrerens betydning for det pedagogiske arbeidet og for barnehagelærernes profesjonsutøvelse
- oppgaver og arbeidsdeling mellom styrer, barnehagelærer og øvrige ansatte
- sammenhengen mellom barnehagelærerutdanningen og yrkesutøvelsen
- sammenhengen mellom lov og rammeplan og yrkesutøvelsen
- barnehageeier og myndighetens forventninger og krav
- barnehagelærernes syn på sin egen rolle
- rekruttering til yrket

Ekspertgruppen skal foreslå hvordan barnehagelærerrollen kan styrkes og videreutvikles, herunder

- definere overordnede kjennetegn for god profesjonsutøvelse i fremtidens barnehage
- gi innspill til videreutvikling av barnehagelærerutdanningen
- gi innspill til videreutdanning og kompetansetiltak for barnehagelærerprofesjonen

- vurdere om kravene til styrer og pedagogisk leder/barnehagelærer i regelverket er relevante, tilstrekkelige og godt begrunnede, eventuelt foreslå endringer

Rammer og organisering

Rammeplanen for barnehagen, strategien for kvalitet i lærerutdanningene, følgegruppen BLUs sluttrapport, kommende regelverksendringer for bemanningsnorm og skjerpet pedagognorm og revidert kompetansestrategi for barnehagen, skal ligge til grunn for ekspertgruppens arbeid. Arbeidet skal også bygge på nasjonal og internasjonal forskning på feltet.

I vurderingen av fremtidens barnehagelærerrolle må ekspertgruppen se til utviklingen i sektoren de siste tiårene. Barnehagens rammevilkår, organisering, eierstruktur, forventninger fra foreldre og samfunnet for øvrig, bør også legges til grunn for ekspertgruppens vurderinger. Ekspertgruppen skal ikke gå inn i typiske partsproblemstillinger som lønn.

Ekspertgruppen skal ha en åpen prosess og legge til rette for dialog med og innspill fra sektoren, og bidra til debatt om barnehagelærernes fremtidige rolle.

Det vil bli oppnevnt en referansegruppe til ekspertgruppens arbeid med sentrale aktører fra sektoren.

Det tas sikte på at ekspertgruppen starter arbeidet i september/oktober 2017 og at den leverer sin rapport til Kunnskapsdepartementet 1. desember 2018.

Ekspertgruppen skal arbeide i tråd med Veileder for utvalgsarbeid i staten og utredningsinstruks datert 19.02.2016.

Det stilles 2,5 mill. kr til disposisjon.